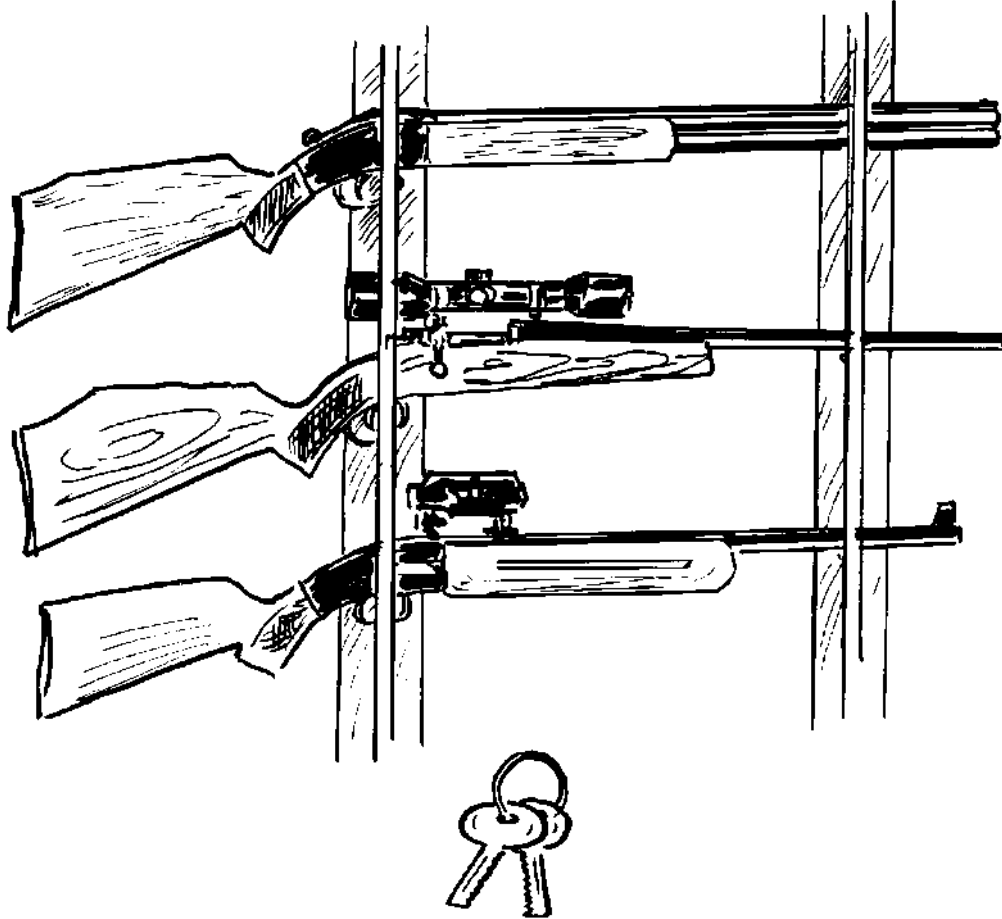

Muista aseiden ja patruunoiden turvallinen säilytys

Metsästystutkintokoulutus

Ase- ja patruuna-asiat

Päivitetty 28.5.2011

Palaute tästä monisteesta pekka.kustula(ät)suomi24.fi

AMPUMA-ASEET JA NIIDEN KÄYTTÖ METSÄSTYKSESSÄ

Ampuma-aselainsäädäntö

- ampuma-aselaki (AL)
- ampuma-aseasetus (AA)
- laki räjähdysvaarallisista aineista
- räjähdeasetus (RA)

Ampuma-aselain muutos 11.2.2011 as nro 124/2011 ja HE 106/2009

Voimassa 13.6.2011. alkaen

Ampuma-aseen tai aseosan hankinta (AL 42–46, 52 §)

Hankkimislupa

- antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan poliisilaitos
- lupa jätettävä henkilökohtaisesti
- voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle vain sellaista asetta tai osaa varten, joka ei ole käyttötarkoitukseen nähden tarpeettoman tulivoimainen ja tehokas sekä joka soveltuu hyvin hakijan ilmoittamaan tarkoitukseen
- voidaan myöntää terveydentilansa ja käyttäytymisensä puolesta aseosan hallussapitoon soveltuvalle henkilölle
- hakemuksen perusteena olevasta harrastuksesta luotettava selvitys
- hankkimislupa voimassa enintään 6 kk
- hankkimislupa on myös väliaikainen hallussapitolupa (30 pv)

Ampuma-aseen hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle (AL 45 ja 45 c ja 46 §)

- hankkimislupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseosan osia
- hankkimislupa pistoolia, pienoispistoolia, revolveria tai pienoisrevolveria taikka niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle
- haettaessa lupaa:
 - metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys ja jos hakemus koskee lupaa 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta (pienoispistooli tai -revolveri) varten, lisäksi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksestaan
- lupaa antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan poliisilaitos
- lupahakemus on jätettävä henkilökohtaisesti
- lupahakijan on suoritettava lupaviranomaisen järjestämä soveltuvuustesti
- hankkimislupa annetaan enintään 6 kuukaudeksi

Valtioneuvosto on antanut ampuma-aselain muutoksesta täydentävän asetusmuutoksen, joka tulee voimaan samanaikaisesti lakimuutoksen kanssa 13.6.2011

- asetuksessa säädetään lupahakijan soveltuvuutta arvioivan testin suoritusvelvollisuuden poikkeuksista
- lupaa hakijan ei tarvitse suorittaa testiä, jos hänen aikaisemmasta testin suorituksesta on kulunut vähemmän kuin kolme (3) vuotta
- tai jos hänen sopivuutensa on tullut selvitettyksi lääkärin tai psykologin antamalla todistuksella, joka ei ole kuutta (6) kuukautta vanhempi
- testiä ei tarvitse suorittaa, jos henkilö on saanut ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan lupaa ennen asetuksen voimaantulopäivää (13.6.2011), eikä lupaa saamisesta ole kulunut aikaa kolmea (3) vuotta enempää
- testin suorittamista ei edellytetä myöskään sellaisilta valtion virkamiehiltä, jotka työtehtävissään kantavat ampuma-asetta

Muitakin tarkennusohjeita 13.6.2011 alkaen

- lupaviranomaisella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio

Mieshenkilö, jonka ikä 18 – 60 vuotta valmistaudu esittämään sotilaspassi

- hakijan on esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta
- jos ei ole suorittanut, on esitettävä palvelukseenastumismääräys tai päätös palveluksesta vapauttamisesta tai siirtämisestä
- päätöksestä käy ilmi onko vapauttaminen johtunut mielenterveydellisistä syistä
- jos hakija ei anna suostumusta lääketieteellisten tietojen saantiin tai ei esitä selvitystä varusmiespalveluksesta ym., on se peruste hylätä lupahakemus

Hallussapitolupa (AL 52, 53, 61,89 ja 108 §)

- sen, joka on hankkimisluvan nojalla hankkinut ampuma-aseen, on luvan voimassa ollessa haettava lupaa ampuma-aseen hallussapitoon (hallussapitolupa)
- lupaa on kuitenkin haettava 30 päivän kuluessa hankkimisesta
- luvan antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos
- ampuma-ase on esitettävä poliisille hallussapitolupaa haettaessa
- lisäksi hankkimislupaa koskeva lupatodistus on esitettävä sekä pyydettyäessä luovutettava poliisille
- sen, joka ei ole saamansa hankkimisluvan nojalla hankkinut ampuma-asetta tai aseosaa, on 30 päivän kuluessa luvan voimassaoloajan päättymisestä toimitettava lupatodistus kotikuntansa tai muulle poliisilaitokselle
- hallussapitolupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi
- hankkimislupa, hallussapitolupa ja rinnakkaislupa oikeuttavat hankkimaan ja pitämään hallussa patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi ampuma-aseessa
- jos myyt aseosaa, on siitä tehtävä luovutusilmoitus poliisille 30 päivän kuluessa
- kuolinpesän haltijalla on oikeus hallussapitoon 6 kk:n ajan. Tänä aikana aseosalle on hankittava osataja tai haettava hallussapitolupa

Rinnakkaislupa (AL 54, 55, 61 §)

- huoltajien suostumuksella 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneelle henkilölle
- voidaan antaa luvanhaltijan suostumuksella
- voimassa hallussapitoluvan voimassaoloajaksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava lyhyemmäksi ajaksi, kuitenkin korkeintaan 10 vuodeksi
- oikeuttaa hankkimaan ja pitämään hallussa aseeseen tarkoitettuja patruunoita

Huoltajalla ei ole hallussapitolupaa

- hän voi hakea (43 §) hankkimis- ja hallussapito lupaa haulikolle, kiväärille, pienoiskiväärille tai yhdistelmäaseelle huollettavan rinnakkaislupaa varten
- huoltaja saa luvan vain säilyttämistä ja kuljettamista varten
- lupa on määräaikainen siihen saakka, kun huollettava täyttää 19 vuotta
- lupaan voidaan merkitä ehto, että huoltaja ei saa ampua aseella (46 §)

Hallussapitoluvan voimassaoloaika

- annetaan toistaiseksi (53§), jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi
- ampuma-aselain 6 §:n 2 mon. 4-7 kohdan aseosille (pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri) enintään 5 vuoden määräajaksi
- 15–17 vuotiaan huoltajan hallussapitolupa siihen saakka, kun nuorin huollettava rinnakkaisluvan haltija täyttää 19 vuotta. (esim. 3 lasta 15, 16 ja 17 vuotiaat; huoltajan lupa päättyy, kun 15 vuotias täyttää 19 vuotta)

Rinnakkaisluvan voimassaoloaika (55 §)

- hallussapitoluvan voimassaoloajaksi, ellei sitä erityisestä syystä ole annettava lyhyemmäksi ajaksi
- lupa 6 § momentin 4-7 kohdassa tarkoitettuun aseeseen annetaan kuitenkin enintään 5 vuodeksi
- muuhun ampuma-aseeseen (metsästysaseet) enintään 10 vuodeksi

Äänenvaimennin

- luvanvaraista ei (19 §) ole (2a) kohdan mukaan äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa
- tarkoittaa sitä, että sekä hankkijalla että luovuttajalla on oltava hallussapitolupa
- jos ei ole, on ensin saatava lupa aseensa osan hankkimiseen

Loukku- ja luolapyynnin käsiase

- käsiaselupa vain kertatulitoimiseen pienoispistooliin tai pienoisrevolveriin
- pyytäjän ikä vähintään 20 vuotta
- lupa on määräaikainen 5 vuotta kerrallaan
- saatava riistanhoitoyhdistykseltä todistus aktiivisesta pienpetopyynnistä
- lupa uusittava viiden (5) vuoden välein

Aseiden ja patruunoiden säilyttäminen (AL 106 §, RA 71 §)

Huolellisuusvelvoite: asetta, aseensa asia ja patruunoita on säilytettävä siten, ettei ole vaaraa näiden joutumisesta asiattomien haltuun:

- asuissa tiloissa (ei kesämökeillä, ym.)
- ampuma-asetta tulee säilyttää lukitussa paikassa tai muuten lukittuna, taikka siten, että aseeseen kuuluvaa osaa säilytetään erillään (esim. lukko tai piippu)
- näinkin säilytettynä paikassa, mistä ne eivät ole helposti anastettavissa

Patruunoiden säilytys

- patruunat tulee säilyttää lukitussa kaapissa (RA 473/93)
- säilytys kuivassa paikassa ja sopiva lämpötila 18–20 astetta (sisälämpötila)

Lainaaminen ja valvottu käyttö on (AL 87, 88 §)

- aseensa saa lainata sille, jolla on oikeus vastaavan tai teholuokaltaan voimakkaamman aseensa hallussapitoon:
 - haulikon saa lainata vain sille, jolla on oikeus haulikon, kiväärin tai yhdistelmäaseensa hallussapitoon
 - kiväärin tai yhdistelmäaseensa saa lainata vain sille, jolla on oikeus kiväärin tai yhdistelmäaseensa hallussapitoon
 - pienoiskiväärin tai mustaruutiaseensa saa lainata vain sille, jolla on oikeus haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin, pistoolin, revolverin tai yhdistelmäaseensa hallussapitoon
 - pistoolin tai revolverin saa lainata vain sille, jolla on oikeus pistoolin tai revolverin hallussapitoon
 - pienoispistoolin tai pienoisrevolverin saa lainata vain sille, jolla on oikeus pistoolin, pienoispistoolin, revolverin tai pienoisrevolverin hallussapitoon
 - 18-vuotias, jolla on oikeus ampuma-aseensa hallussapitoon saa antaa aseensa välittömässä valvonnassaan käytettäväksi

Haulikot

- Lyhyille etäisyyksille
- Nopeisiin tilanteisiin
- Pääasiassa pienriistan metsästyksen

Kaliiperit

- Haulikon kaliiperi ilmoittaa montako pyöreätä piippuun sopivaa lyijypalloa tulee yhdestä paunasta (453,6 g) puhdasta lyijyä
- Sallitut 10–20 kaliiperi, pienempää kaliiperia (ei alle 36) saa käyttää villikanin, piisamin, oravan, kärpän, riekon, kiirunan, pyyn, peltopyyn, lehtokurpan, sepelkyyhkyn, kissan ja rauhoittamattomien lintujen ampumiseen

Koonnut: Pekka Kustula

- Patruunapesän pituus (mm)
- 65 mm, 70 mm, 76 mm (magnum) tai 89 mm (supermagnum)
- Patruunan aukeamispituus ei saa olla suurempi kuin aseesi patruunapesän mitta → vaarallinen
- Tarkista sopiiko patruunan pituus ja paine aseeseesi
- Patruuna= ampumattoman hylsyn, nallin, ruudin ja luodin (haulien) muodostama kokonaisuus, jonka yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi hylsy

Patruunan sopivuus

Hylsyn pituus mm patruunapesän pituus mm

- **65** **65, 70, 76, 89**
- **70** **70, 76, 89**
- **76** **76, 89**
- **89** **vain 89**

Tässä edellinen asia taulukkona

ase patruuna mm (65 – 89)

<u>kaliiperi/ patruunapesän pituus mm</u>	<u>12/65</u>	<u>12/70</u>	<u>12/76</u>	<u>12/89</u>
<u>12/65</u>	sopii (sama)	ei (pidempi)	ei (pidempi)	ei (pidempi)
<u>12/70</u>	sopii (lyhyempi)	sopii (sama)	ei (pidempi)	ei (pidempi)
<u>12/76</u>	sopii (lyhyempi)	sopii (lyhyempi)	sopii (sama)	ei (pidempi)
<u>12/89</u>	sopii (lyhyempi)	sopii (lyhyempi)	sopii (lyhyempi)	sopii (sama)

Lisäselvityksiä yllä olevaan taulukkoon:

- kun valitset haulikon patruunoita katso aseesi kaliiperi ja patruunapesän pituus
- patruunan pituus ilmoitetaan ammuttuna, koska ammutun patruunan pitää sopia patruunapesään
- käyvät samanpituiset ja lyhyemmät
- älä sekoita kaliipereita keskenään 16 kalib. käy vain 16 kaliiperin patruuna

Haulikon patruunan ja hylsyn mitat (esim.)

kaliiperi	Patruunan pituus		hylsyn pituus
	rullattuna	tähti	hylsy
12 / 65	59,3	56,2	65 (2 ½ ")
12 / 70	64,26	61,2	70 (2 ¾ ")
12 / 76	70,1	67,3	76 (3 ")

Esim. 12 / 65 tarkoittaa

- 12 = haulikon kaliiperi
- 65 = patruunapesän pituutta milleissä

tähän haulikkoon käy siis ainoastaan 65 mm patruuna (pituus ilmoitetaan ammuttuna)

❖ Yleisin haulikon kaliiperi Suomessa 12/70 (kaliiperi 12 ja patruunapesän pituus 70 mm)

Haulikon kaliiperi (MA 17 §)

- Riistaeläimen ampumiseen käytettävän haulikon kaliiperin on oltava 10–20
- Pienempikaliiperista (ei alle 36) saa käyttää villikanin, piisamin, oravan, karpän, riekon, kiirunan, pyyn, peltopyyn, lehtokurpan ja sepelkyyhkyn ampumiseen

Rajoitukset haulikolle (MA 18 §)

- Haulipatruunalla ladatulla haulikolla ei saa ampua hirveä, valkohäntäpeuraa, saksanhirveä, metsäpeuraa, kuusipeuraa, karhua, villisikaa, hyljettä, muflonia tai japaninpeuraa
- Haulikkoa varten valmistettua luotia ei saa käyttää hirven eikä karhun ampumiseen
- (haulikon luoti = ns. täyteinen)
- Älä ammu haulikollasi, haulikon luotia, jos et ole varma aseesi kestävyydestä ja oikeasta supistuksesta → hengen vaarallinen

Haulikon haulipatruunalla saa nyt ampua metsäkauriin

- Haulien sopiva koko **3,5-4 mm**, max ampumamatkat **25 m**

Haulipanos

- Sisältää useita satoja (100–400) hauleja
- Lähtee piipun suusta yhtenä panoksena
- Hajaantuu nopeasti
- Tehokas ampumamatka 10–35 metriä, jolloin hajonta 30-100 cm
- Alle 10 metrin matkalta haulipanos liian tiheä (rikkoo riistan)
- Yli 35 metrin matkoille haulien osumakuviot liian harva ja iskuvoima vähäinen (ei hetitappavaa osu-
maa)
- Haulikon piipun supistukset: piipun nimellishalkaisijan pienentäminen piipun suuosalta
- kiinteät ei voi muuttaa
 - vaihdettavat holkit

Muista siis haulikon max ampumamatka 35 metriä

Haulikon patruunan valinta

Valinta asean ja metsästettävän riistan mukaan.

- riistaeläimen koko
- vuodenaika ja lämpötila
- riistan karva- ja höyhenpeitteen paksuus
- haulikon paino
- haulikon supistus
- ympäristön turvallisuus
- pyritään shokin antavaan asumaan.
- Shokkiosuma = usean samaan aikaan osuvaan haulin yhteisvaikutus → haulien ”isku”

Haulikokoja eri riistaeläimille		
riistalaji	haulikoko	
	(mm)	(n:o)
lehtokurppa	2,4	7,5
pyy ja peltopyy	2,5 - 2,75	7 - 6
teeri, fasaani, kyyhky, tavi	2,75	6
heinäsorsa, jänis	3,0 - 3,25	5 - 4
metso, hanhi	3,5	3
kettu	3,5	3
metsäkauris	3,5 - 4,0	3 - 1

(metsäkauriille max ampumamatka 25 metriä)

HUOM! Ilyjyhaulikielto vesilinnuilla 1.8.1996 alkaen

Koonnut: Pekka Kustula

Lyijyhaulien käyttökielto

- vesilintujen (kanadanhanhi, merihanhi, metsähanhi, heinäSORSA, tavi, haapana, jouhisorsa, heinätavi, lapasorsa, punasotka, tukkasotka, haahka, allii, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo ja nokikana) **metsästyksessä lyijyhaulit kielletty**

Syy kieltoon: Lyijyhaulien on todettu keräytyvän vesistöjen pohjalle, mistä vesilinnut syövät niitä ja saavat myrkytyksen

Vaihtoehtoja lyijyhaulien tilalle:

- Teräshaulit (rautahaulit)
- Vismuttihaulit
- Molybdeeni
- Sinkki
- Volframi (tungsten)

Teräs- ja volframihauleja käytettäessä otettava huomioon:

- haulikon tulee olla testattu 1200 baarin paineelle
- haulikon supistus enintään puolisuippua (M) → teräshaulit eivät painu kokoon
- Käytettävä suurempaa haulikkoa
- Ampumamatkaa on lyhennettävä → max 30 metriä
- Poista haulit syötävästä riistasta hammasvaurioiden ehkäisemiseksi
- Muista kimmokevaara
- Vältä ampumista puustoisilla paikoilla

Muita vaihtoehtoisia hauleja käytettäessä muistettava:

- Sopivat kaikkiin aseisiin
- Käytettävä suurempaa haulikkoa
- Ampumamatka enintään 30 metriä

Puoliautomaattiasien patruuna rajoitus

- Puoliautomaattisen eli itselataavan aseiden lippaaseen tai makasiiniin saa piipussa olevan patruunan lisäksi mahtua enintään kaksi (2) patruunaa, kun metsästetään: riistalintuja, metsäjänistä, euroopanmajavaa, sutta, karhua, hilleriä, saukkoa, näättä, ilvestä, itämeren norppaa, kirjohyljettä, hallia tai rauhoittamattomia lintuja
- pumpputoiminen ase ei ole itselataava eli puoliautomaattinen
- koskee sekä luodikoita (kivääri), että haulikoita

LUODIKON KÄYTTÖ METSÄSTYKSESSÄ

- Luodikoita käytetään yleensä yli 50 metrin ampumamatkoille
- Sopivat lähes kaikkien riistaeläinten metsästykseseen
- Luodikot voidaan jakaa kaliperin mukaan:
- Lintuluodikot (kaliiperi 5,7 – 6,5)
- Keskiraskaat yleisluodikot (kaliiperi 6,5 – 7,62)
- Raskaat suurriistaluodikot (kaliiperi 7,62 tai yli)

Huom. kiväärin luodin vaarallinen kantama 3-5 km**Luodit**

- lyijyluodit
- kokovaippaluodit
- lyijykärkiset luodit (puolivaippaluodit)
- erikoisluodit

Yleiset ampuma-ase vaatimukset (MA 16 §)

- vähimmäisvaatimus riistaeläimen ampumiseen käytettävän rihlatun aseiden osumaenergialle piipun suusta mitattuna on 100 J ($E_0 > 100 \text{ J}$)
- 1) kettu, tarhattu naali, mäyrä, sauikko, supikoira, metsäjänis, rusakko, metso, teeri, hanhet
 - luoti vähintään 2,5 g
 - osumaenergia 100 metrin päässä vähintään 200 J ($E_{100} > 200 \text{ J}$)
- 2) metsäkauris, hylje, susi, ilves, ahma, majava, mufloni
 - luoti vähintään 3,2 g
 - osumaenergia 100 metrin päässä vähintään 800 J ($E_{100} > 800 \text{ J}$)
- 3) valkohäntäpeura, saksanhirvi, metsäpeura, kuusipeura, japaninpeura, villisika
 - luodin paino vähintään 6,0 g, ei kokovaippa
 - osumaenergia 100 metrin päässä vähintään 2000 J ($E_{100} > 2000 \text{ J}$)
tai
 - luodin ollessa vähintään 8 g osumaenergia vähintään 1700 J ($E_{100} > 1700 \text{ J}$)
- 1) hirvi ja karhu
 - luodin paino vähintään 9 g, ei kokovaippa
 - osumaenergia 100 metrin päässä vähintään 2700 J ($E_{100} > 2700 \text{ J}$)
tai
 - luodin ollessa vähintään 10 g, osumaenergia vähintään 2000 J ($E_{100} > 2000 \text{ J}$)
- käsiaseen käyttö on kielletty metsästyksessä
- luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen sekä haavoittuneen tai loukkaantuneen eläimen ampumiseen saa käyttää tarkoitukseen sopivaa ampuma-asetta (MA 19 §)

Muuta huomioitavaa aseista

- käsiaseen käyttö on kielletty metsästyksessä
- luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan sekä haavoittuneen tai loukkaantuneen eläimen ampumiseen saa käyttää tarkoitukseen sopivaa ampuma-asetta (MA 19 §)
- äänenvaimentimen käyttö on sallittu metsästyksessä

Esimerkkejä kaliiperin merkintäperiaatteista: euroopalainen

A. $6,5 \times 55$
Luodin $\emptyset = 6,71 \text{ mm}$ Hylsyn pituus = 55 mm
Pikkukaliiperi 6,50 mm

B. $7 \times 57 \text{ R}$
Luodin $\emptyset = 7,25 \text{ mm}$ R = Laippakanta
Pikkukaliiperi 6,98 mm
Hylsyn pituus 57 mm

Luodin \emptyset = lähelle sama kuin piipun isokaliiperi
Isokaliiperi = piipun halkaisija rihlan pohjasta rihlan pohjaan
Pikkukaliiperi = piipun halkaisija rihlasta rihlaan ("piipun porausmitta")

Esimerkkejä kaliiperin merkintäperiaatteista: englantilais-amerikkalainen

- A. .243 Win.
 Luodin Ø = 0,243'' (=6,17 mm) Valmistajatehdas = Winchester
 Pikkukaliiperi 6,01 mm
- B. .30–06 Spr
 Luodin Ø = 0,30'' (=7,83 mm) Ensimmäinen valmistajatehdas
 Pikkukaliiperi 7,62 mm Springfield
 Käyttöönottovuosi = 1906

Luodin Ø = lähelle sama kuin piipun isokaliiperi
 Isokaliiperi = piipun halkaisija rihlan pohjasta rihlan pohjaan
 Pikkukaliiperi = piipun halkaisija rihlasta rihlaan ("piipun porausmitta")

Pienoiskiväärin käyttö**(E0 > 100J – E 100 < 200 J)**

- Pienoiskiväärillä saa ampua seuraavia riistaeläimiä:
- Villikania, oravaa, piisamia, näätä, minkkiä, kärppää, hilleriä, heinäisorsaa, tavia, haapanaa, jouhisorsaa, heinätavia, lapasorsaa, punasotkaa, tukkasotkaa, haahkaa, allia, telkkää, tukkakoskeloa, isokoskeloa, riekkoa, kiirunaa, pyytä, peltopyytä, fasaania, nokikanaa, lehtokurppaa ja sepelkyyhyä
- Lisäksi sillä saa ampua kissaa (villiintynyt) ja rauhoittamattomia lintuja
- Metsästyskäyttöön patruunoita ostettaessa varmistuttava riittävästä luodin osumaenergiasta
- Muista kimmokevaara

Puoliautomaattisen aseenn patruunarakoitus (MA 16 §)

Puoliautomaattisen eli itselataavan aseenn lippaaseenn tai makasiiniin saa piipussa olevan patruunan lisäksi mahtua enintään kaksi (2) patruunaa, kun metsästetään: riistalintuja, metsäjänistä, euroopanmajavaa, sutta, karhua, hilleriä, saukkoa, näätä, ilvestä, itämeren norppaa, kirjohyljettä, hallia tai rauhoittamattomia lintuja

- pumpputoiminen ase ei ole itselataava eli puoliautomaattinen
- koskee sekä luodikoita että haulikoita

Lippaallinen kertatuli

- Jokaisen laukauksen jälkeen ladattava ulkopuolisella voimalla lippaasta (vast.) uusi patruuna patruunapesään (normaalit lippaalliset kiväärit, pumppuhaukko)

JOUSIASETTA KOSKEVAT YLEISET VAATIMUKSET (MA 20 §)**Jousiasetta saa käyttää:**

- villikanin, metsäjäniksen, rusakon, oravan, euroopanmajavan, kanadanmajavan, piisamin, rämemajavan, tarhatun naalin, ketun, supikoiran, pesukarhun, mäyrän, kärpän, hillerin, näädän, minikin, ja metsäkauriin sekä riistaeläimiin kuuluvien lintujen ja rauhoittamattomien eläinten ampumiseen
- jousiasetta jännittämiseen tarvittavan voiman on oltava vähintään 180 newtonia
- vetojäykkyys ampujan vetopituudella 40 paunaa tai suurempi (pauna jousimaailman mitta)
- eläimen ampumiseen käytettävän nuolen kärjen on oltava sellainen, että asianmukainen osuma on heti tappava

Jos jousiasetta käytetään metsäkauriin metsästykseseen:

- nuollessa on käytettävä leikkaavaa kärkeä, jonka halkaisija on vähintään 22 mm

Jos jousiasetta käytetään euroopan- tai kanadanmajavan metsästykseseen:

Koonnut: Pekka Kustula

- nuolella on käytettävä leikkaavaa kärkeä, jonka halkaisija on vähintään 22 mm
- nuoli on kytkettävä siimalla jouseen

Varsi- jalkajousta käyttäminen metsästyksessä on kielletty.

Jousen hankintaan tai hallussapitoon ei tarvita erillistä lupaa

Vetojäykkyystä

- Jousen vetojäykkyys ilmoitetaan paunoina (#). Yksi pauna vastaa noin 0,45 kiloa. Metsästysasetuksen 20§:n mukaan jousen jännittämiseen tarvittavan voiman on oltava vähintään 180 Newtonia, paunoiksi pyöristettynä tämä vastaa noin 40 paunaa. Vaikka 40 paunaa riittää täyttämään lailisuuden vaatimuksen, käyttävät useimmat miespuoliset jousimetsästäjät, 60 – 70 paunaista taljajousta. Naisilla vastaava saattaa olla 40-55 paunaa

TURVALLISUUS

- Käsittele aseita aina kuin se olisi ladattu
- Lataa aseesi vasta, kun aloitat metsästyksen tai ampumaharjoittelun
- Opettele käsittelemään asettasi huolellisesti
- Älä koskaan osoita aseella ihmistä

Lataa aseesi oikealla patruunalla

- kaliiperi
- patruunan teho ja pituus
- Tunnista kohde ennen kuin ammut → varmista tausta ennen laukaisua → haulikon kantama muutama sata metriä → luodikon kantama 3-5 km
- Varo lumen ja roskien pääsemistä piippuun → huolla aseesi → varmista aseesi kunnosta
- Säilytä ase ja patruunat erillään lukitussa paikassa
- Kuljeta aseesi moottoriajoneuvossa lataamattomana suojuksessa
- Erityistä huolellisuutta vaatii itselataavien aseitten käyttö (puoliautomaattiasheet)

Milloin ase katsotaan ladatuksi?

- silloin kun patruuna on patruunapesässä (olet tehnyt latausliikkeen)

Patruunat ovat lippaassa ja lipas kiinni

aseessa onko ase ladattu?

- ei ole

VAARATILANTEITA

- Aseen käsittely veneessä (ei useita ampujia veneeseen kerralla)
- Esteiden ylittäminen (aidat, ojat yms.) poista patruunat aseesta
- Aseen ojentaminen toiselle (älä osoita aseella)
- Tausta epävarma (riistaeläimen takana ihmisiä, eläimiä, rakennuksia, koneita)
- Kimmokevaara (älä ammu kiväärillä veteen asutulla seudulla, risut)
- Aseen piipussa esteitä
- Erätaulle tai kaadolle saapuminen (patruunat pois aseesta)
- Aseen säilytys (ei lasten ulottuvilla)
- Aseen kuljetus ajoneuvossa (moottoriajoneuvossa lataamattomana suojuksessa)
- Ennen kuin ammut lopetuslaukauksen hirvieläimeen laita koirasi kiinni
- Jos luolakoiras on luolan sisällä, älä ammu silloin sinne

ASEEN HUOLTO

- Suojataan syöpymiseltä ja sään vaikutukselta → aseiden toimintavarmuus ja arvo
- Puhdistus käytön jälkeen
- Piiput puhdistetaan sekä päältä että sisältä → puhdistuspuikko ja aseöljy
- Ensimmäistä puhdistustuppoa ei vedetä takaisin piipun läpi

Koonnut: Pekka Kustula

- Kun piiput ovat puhtaat, suojataan ne aseöljyllä tai suojarasvalla
- Aseen lukko, luistin jne. puhdistetaan ja öljytään kevyesti
- Aseen tukki suojataan tukkiöljyllä
- Huom. ! aseöljyä ei kiikaritähäimeen
- Huoltamaton ase voi olla turvallisuusriski

Patruunoiden jälleen lataaminen (ei ole kielletty, mutta)

- perehdy lataamiseen ammattitaitoisen henkilön opastuksella
- erityisesti selvitä mitä aseesi kaliperin mukaan siihen sopivat jälleenlataus komponentit (nallit, luodit, ruudit)
- muista ennen kaikkea, että eri ruutilajeja ei saa sekoittaa keskenään
- patruunat säilytetään kuivassa paikassa ja sopiva lämpötila on huoneenlämpö (18–20 astetta)
- ruuti säilytetään kuivassa kellaritilassa, ei kuumassa ja kosteassa paikassa

Ampumakokeet (hirvi / karhu) saa ampua oma tekemillä patruunoilla

Luodin rakenne vapaa käy myös ns. kokovaippaluodit

VIHJEITÄ

1. Käy ampumaradalla kohdistamassa aseesi ennen kuin aloitat metsästyksen
2. Kokeile ampumalla radalla aseesi sopivat patruunat
3. Myös haulikon patruunat pitää kokeilla ennen metsästyksen aloittamista (haulikuvio ja läpäisykyky)
4. Haulisuihkun hajontaa tietyllä matkalla vaikuttavat patruuna ja aseesi supistukset
5. Kuljeta erityisen huolellisesti kiikarikivääriä, ettei kohdistus muutu (varsinkin moottoriveneessä)
6. Jos metsällä ollessasi kiikarikivääriä esim. tipahtaa maahan ja aseesi kohdistus muuttuu kohdistaa aseesi uudelleen ennen kuin jatkat metsästystä. Tai voit lainata metsästyskaveriltasi vastaavan aseesi
7. Käy ampumaradalla harjoittelemassa ammuntaa ennen metsästyksen aloittamista
8. Kun olet löytänyt mieleisen aseesi, älä vaihda sitä mm. muodin takia → tuttu ase on turvallisinta ja paras käyttää!

Lopuksi muista seuraava lause tuleva uusi aseenkäyttäjä:

Ampumatonta laukausta katu hetken, mutta väärässä paikassa ammuttua laukausta katu koko ikänsä!

Ampumakoe				
1.8.2005 alkaen ampumakoe vaaditaan seuraavasti				
eläin	haulikon	haulikon	jousiase	kivääri
	haulipatruuna	täyteinen		rihlattu luotiase
metsäkauris	ei koetta	ei koetta	ei koetta	koe vaaditaan
kuusipeura	kielletty	ei koetta	kielletty	koe vaaditaan
saksanhirvi	kielletty	ei koetta	kielletty	koe vaaditaan
japaninpeura	kielletty	ei koetta	kielletty	koe vaaditaan
valkohäntäpeura	kielletty	ei koetta	kielletty	koe vaaditaan
metsäpeura	kielletty	ei koetta	kielletty	koe vaaditaan
hirvi	kielletty	kielletty	kielletty	koe vaaditaan
karhu	kielletty	kielletty	kielletty	koe vaaditaan
(metsäpeura rauhoitettu)				